

**Humanista Ondrej Rochotský a úrad verejného kráľovského notára. Príspevok
k dejinám notárstva v Čechách**

**Humanist Ondrej Rochotský and the Office of the Royal Public Notary. A
contribution to the history of notaries in the Czech Republic**

Mgr. Angela Škovierová, PhD.

Univerzita Komenského V Bratislave, Lekárska fakulta

Ústav cudzích jazykov

Anotácia

V predloženom príspevku na príklade humanistu Ondreja Rochotského pochádzajúceho z Nemeckej Ľupče poukážeme na spôsob získavania úradu verejného kráľovského notára v Európe prelomu 16. a 17. storočia, s dôrazom na takúto prax v Čechách. Sústredíme sa na cyklus šiestich básní uverejnených v príležitostnom zborníku *In obitum Samuelis Radeschini* (Praha 1609), v ktorých O. Rochotský dobovo príznačným – poetickým spôsobom reflektoval získanie tohto úradu a zároveň čestného titulu. Básne s podobným zameraním nemajú v slovenskej literatúre začiatku 17. storočia obdobu.

Annotation

In the presented article, on the example of the humanist Ondrej Rochotský, who comes from Nemecká Ľupča (today's Slovakia), we will point out the method of obtaining the office of public royal notary in the Europe at the turn of the 16th and 17th centuries, with an emphasis on such a practice in Bohemia. We will focus on a series of six poems published in the occasional collection *In obitum Samuelis Radeschini* (Prague 1609), in which O. Rochotský reflected in poetic way – characteristic for this period – the acquisition of the office of public royal notary and at the same time an honorary title. Poems with a similar focus have no parallel in Slovak literature at the beginning of the 17th century.

Kľúčové slová

Ondrej Rochotský, verejný kráľovský notár, ars notariae, Praha, poézia

Keywords

Ondrej Rochotský, public royal notary, ars notariae, Prague, poetry

Úvod

V predloženom článku chceme na príklade humanistu Ondreja Rochotského pochádzajúceho z Nemeckej Ľupče poukázať na spôsob získavania úradu verejného kráľovského notára v Európe prelomu 16. a 17. storočia, s dôrazom na takúto prax v Čechách.

V období pred bitkou na Bielej hore, zhruba od polovice 16. storočia evidujeme množstvo osobností – prevažne z radov protestantského meštianstva, ktorých pôvod možno hľadať v mestách a mestečkách dnešného Slovenska, resp. niekdajšieho Horného Uhorska, a ktoré dlhodobo pôsobili v Čechách alebo

na Morave. Boli medzi nimi profesori Karlovej univerzity, učitelia nižších škôl, vychovávatelia v šľachtických rodinách, duchovní pôsobiaci v správe českých a moravských farností, majitelia zaujímavých knižných zbierok, mecenáši a prekladatelia. Jedným z nich bol aj Ondrej Rochotský – Rochotius (1583 – asi 1623) pochádzajúci z Nemeckej Ľupče, ktorý bol básnikom, dramatikom, odborným spisovateľom, učiteľom a verejným kráľovským notárom. Podľa množstva zachovaných prác patril medzi najproduktívnejších slovenských humanistických básnikov pôsobiacich v Čechách a na Morave. Pôsobil v Prahe, Prostějove, krátky čas v Hradci Králové a v Chrudime. Samostatne vydal niekoľko zbierok príležitostnej poézie, dve dramatické hry a poéziu reflektujúcu dobové spoločenské a historické udalosti.^[1]

Pre nás je zaujímavou reflexia Rochotiovho kariérneho postupu – získania titulu *Notarius publicus caesaraeus* v básnickej zbierke *In obitum Samuelis Radeschini*, ktorá podobne ako mnohé iné Rochotiove tlače vyšla v pražskej, tzv. Šumanskej tlačiarňi niekedy okolo polovice roku 1609.^[2] V rokoch 1607 – 1608 pôsobil Rochotius ako učiteľ v Prostějove. Tu sa zoznámil so Samuelom Radešínskym, ktorý ako literárne činný veľmož a cisársky dvoran *Comes palatinus caesareus* zrejme v mene cisára Rudolfa II. menoval O. Rochotského za verejného notára.^[3]

Okrem básní, ktorými chcel Rochotius vzdať hold jednému zo svojich patrónov Samuelovi Radešínskemu a jeho bratovi Zachariášovi, a štyroch krátkych gratulačných básní od priateľov, obsahuje básnická zbierka *In obitum Samuelis Radeschini* šesť básní, ktoré priamo súvisia s menovaním O. Rochotského do úradu verejného kráľovského notára. Tento akt, ako naznačujú Rochotiove básne, zrejme pozostával z verejnej skúšky pred riadne ustanovenou komisiou vedenou Samuelom Radešínskym a slávnostného odovzdania notárskej licencie budúcemu verejnemu kráľovskému notárovi. Verše sú oslavou spravodlivosti, vyjadrením vďaky cisárskemu majestátu Rudolfa II. za túto poctu, snahou nakloniť si verejnú mienku, ako aj deklarovaním snahy venovať všetku svoju silu práci na poli spravodlivosti a verejného blaha.

1. Úrad verejného kráľovského notára v Európe a v Čechách

V zaalpských krajinách Európy sú notári-pisári doložení v zemepanských kanceláriách už v 12. storočí a v 13. storočí pravidelne aj v mestskom prostredí. Na šírení verejného notariátu mohli mať podiel študenti, ktorí študovali v severnom Taliansku.^[4] Na severotalianskych univerzitách sa totiž už v 12. storočí zo všeobecného rétorického odboru *ars dictandi* zameraného na umelecké skladanie listov a listín vyčlenilo učenie o notariáte ako samostatný študijný odbor a vytvorilo tak juristicky vyhranené *ars notariae* ako samostatné študijné odvetvie, v ktorom sa vzdelávali verejní notári.^[5]

Cisár Karol IV. vo svojej listine, ktorou založil pražskú univerzitu – dodnes známu ako Karlova univerzita, dal novej univerzite „všetky privilégia, ochranné výsady a slobody, ktoré z kráľovskej právomoci využívajú rektori a študenti na univerzitách v Paríži a Bologni.“ Tu treba pripomenúť, že v Bologni bola jedna z najstarších európskych univerzít – jej štatúty vydal už roku 1158 Ferdinand I. (Fridrich Barbarossa), hoci mnohé pramene kladú dátum jej založenia už do roku 1088, a dominovali v nej odbory právnej vedy – rímske a cirkevné právo. A napr. teologická fakulta tu bola založená až v roku 1352.^[6]

Postavenie právnickej fakulty v Prahe však bolo dosť nejasné.^[7] Samostatná *Universitas iuristarum in studio Pragensi*, ktorá fungovala od roku 1372, neprežila začiatok husitskej revolúcie a podobný osud postihol aj ďalšie dve fakulty – teologickú a lekársku.^[8] Od husitských dôb sa v Prahe vyučovalo iba tzv. sedem slobodných umení – „artes liberales“, ktoré zastrešovala fakulta slobodných umení v zjednodušenom pohľade zodpovedajúca dnešnému ponímaniu filozofickej fakulty. Právo, prírodné vedy, lekárstvo a teológia mohli byť k výkladom z gramatiky, rétoriky, dialektiky, aritmetiky, geometrie, astronómie a muziky iba pripájané a aj to s ťažkosťami.^[9] Až po roku 1609 nastali pokusy o oživenie činnosti teologickej, právnickej a lekárskej fakulty.^[10] Zrejme však spočiatku neboli veľmi úspešné – v rokoch 1433 – 1622 totiž stále pražskú univerzitu tvorila len artistická fakulta – hoci s rozšíreným učebným programom, ktorý spočíval v tom, že od roku 1499 tvoril výklad rímskeho práva penzum k bakalárskym skúškam. Tézy mali väčšinou právno-filozofický charakter prelínajúci sa s výkladmi Aristotelovej etiky a politiky. V roku 1580 sa stal súčasťou prednášok výklad Justiniánových kníh *Institutiones iuris civilis* ^[11] a o rok neskôr reagoval český historik, právnik a prekladateľ Jan Kocín z Kocínětu na požiadavku zemských úradov, ktoré pociťovali nedostatok právne vzdelaných úradníkov, edíciou diela francúzskeho právnika, prírodného a politického filozofa, člena parlamentu v Paríži a profesora práva v Toulouse Jeana Bodina *Joannis Bodini Andegavensis Nova distributio iuris universi...* (1581),^[12] ktoré vo forme rozpravy prinášalo metodickú rukoväť nielen k prehľadnému roztriedeniu právnych odvetví, ale najmä k presným výkladom jednotlivých pojmov, pravidiel, ustanovení a zákonov.

V Čechách teda z dôvodu nejasného postavenia právnickej fakulty, na rozdiel od Bologne, kde vznikla na začiatku 13. storočia samostatná notárska škola, ktorej ťažiskom výučby bolo tzv. *ars notariae* s charakterom samostatnej vedy a štúdia, možnosť štúdia *artis notariae* postupne ponúkaného ako samostatný odbor aj na artistických fakultách ďalších talianskych univerzít,^[13] takáto možnosť nebola. Aj v Čechách však bola k dispozícii základná literatúra používaná v Taliansku i ďalších európskych krajinách latinského kultúrneho okruhu. V knižniciach českých cirkevných inštitúcií mali záujemcovia k dispozícii literatúru so zameraním na štylizáciu úradných písomností i špeciálnu literatúru vzťahujúcu sa k notárskej činnosti uplatňovanej najmä v cirkevných kanceláriách a na súdoch. Dodnes sú v českých a moravských knižniciach dochované rukopisy pomôcok z 13. storočia ako napr. *Cursus ecclesiae Romanae* alebo spis Dominica Dominici Hispana *Summa brevis et utilis de illis, quae occurrunt*. Značný význam mala *Summa artis notariae* Jána z Bologne z 80. rokov 13. storočia použiteľná v notárskej praxi i mimo cirkevnej sféry. V 16. storočí zaznamenalo v Čechách veľký úspech aj dielo Rolandina Passageria z roku 1256 *Summa totius artis notariae* (alebo aj *Summa Rolandiana*), ktoré ako prvé obsahovalo nielen teoretické pojednania, ale aj vzorové formuláre písomností pre notársku prax. Pod vplyvom Talianska sa laický verejný notariát presadzoval aj v mestách južného Francúzska ^[14] a iných európskych metropolách.

Začlenenie verejného notariátu do cirkevno-právneho systému urýchlilo jeho šírenie po celej latinskej Európe, samozrejme, na územiach, kde k potrebe tejto inštitúcie dospeli spoločenské a právne pomery, pretože rozhodujúci význam pre jeho presadenie mala úroveň práva a spoločenskej potreby príslušného územia. V prostredí, kde sa právne pojednávania odohrávali ústne a neformálne – bez písomných záznamov, nemali verejní notári uplatnenie. Naopak, na miestach, kde rozkvitala ekonomika

a obyvatelia potrebovali právne zabezpečiť majetok a disponovanie s ním spojené, neobišli sa bez právnikov a písomných svedectiev. ^[15]

Najmä rozvoj mestského života kládol zvýšené nároky na písomnú kultúru i v privátnom živote mešťanov. S nárastom rodinného majetku a súkromného vlastníctva mešťanov bolo potrebné zaistiť tento majetok a disponovanie s ním aj právne. Mešťania uzatvárali zmluvy o prevode majetku, vytvárali testamenty, ktoré určovali spôsob nakladania s ich majetkom po smrti, alebo uzatvárali pôžičky. To všetko bolo potrebné písomne ošetriť. Spočiatku, v 11. a 12. storočí písali notári z poverenia sudcu súdne listiny, ktorým bola priznaná tzv. *fides publica* – dôveryhodnosť vo vzťahu k verejnosti. Časom sa takéto listiny stali všeobecnou zvyklosťou a notári už k ich vyhotovovaniu nepotrebovali poverenie sudcu. Z notárov ako súdnych pomocníkov sa tak stávali od súdu nezávislí verejní notári, teda verejní úradníci, ktorí mohli vyhovieť požiadavkám mešťanov na písomné zabezpečenie právnych aktov a vyhotovovať listiny týkajúce sa ich majetku, spisovať testamenty, uzatvárať písomne obchody, pôžičky a iné zmluvy charakteristické pre ekonomický rast miest a osobného vlastníctva mešťanov. Ich listiny boli všeobecne rešpektované a vierohodné, podobne ako cisárske, kráľovské a pápežské listiny. ^[16]

Spočiatku verejní notári pôsobili pod autoritou svetských a cirkevných vládcov (tí mali aj právo menovať notára), neskôr pod autoritou mestskej rady. Pápež, rímsko-nemecký cisár, či kráľ, mohli ale svoje právo vymenovania verejných notárov preniesť na iné spoľahlivé osoby či inštitúcie. Mohli to byť cirkevní a svetskí hodnostári, arcibiskupi a biskupi, grófi a markgrófi. ^[17] Najstaršie menovanie verejných notárov je doložené v severnom Taliansku v 12. storočí, keď Henrich VI. ako prvý cisár dokázateľne delegoval právo menovať notárov na biskupa z Volterry a na komúnu mesta Pavie. Prvým príkladom z českého prostredia bol cisár Karol IV., ktorý poveril právom vymenúvania verejných notárov arcibiskupa Arnošta z Pardubic. ^[18]

V Rochotiovom prípade bol takto poverenou osobou *Comes Palatinus* Samuel Radešínsky, ktorý mal právomoc udeľovať básnikom prestížny titul *Poeta laureatus caesareus*, menovať notárov a legitimizovať nemanželské deti, a z ktorého rúk Rochotius prijal hodnosť verejného notára. ^[19]

Až do konca stredoveku fungoval verejný notariát v českých krajinách, rovnako ako vo väčšine krajín západného kresťanstva, v rámci cirkevnej jurisdikcie. ^[20] Po roku 1500, keď Vladislav Jagelovský vydal prvú kodifikáciu českého zemského práva, tzv. Vladislavské zemské zriadenie, písané právo postupne začalo vytláčať obyčajové právo, pribúdali úrady a úradné knihy. Pre dejiny notárstva v Čechách je však dôležitý nástup Habsburgovcov na český trón v roku 1526 a nasledujúca implementácia Maximiliánovho notárskeho poriadku z roku 1512 do českých krajín Ferdinandom I. Tento krok nepochybne súvisel i so snahami panovníkov smerujúcimi k centralizácii habsburského súštátia započatého už v predbielohorskej dobe. ^[21] Notársky poriadok z roku 1512 s väčšími, či menšími miestnymi obmenami platil vo väčšine krajín Svätej ríše rímskej národa nemeckého, až do jej zániku v roku 1806. ^[22]

2. Rochotiov cyklus básní venovaných získaniu úradu verejného kráľovského notára

Prvou básňou šesťdielného cyklu, ktorou Rochotius približuje priebeh svojho vstupu do stavu notárov, je jeho prevolanie, či príhovor komisii pred skúškou *Andreae Rochotii a Rochiczerberga notariatus*.

Prosphonesis ante examen v rozsahu 74 hexametrov. Zo všetkých šiestich básní ide o najdlhšiu báseň, a autor sa v nej obracia na zástupcov komisie, hoci explicitne apostrofuje iba Samuela Radešínskeho. Jej obsahom je chvála notárskej práce, ktorá vďaka znalostiam notárov pomáha uplatňovať právne normy aj v bežnom živote. Autor vyzdvihuje dôležitosť povolania notára a žiada komisiu o udelenie tejto hodnosti, ktorá by bola odmenou za námahu štúdia. Zároveň sa zaväzuje byť príkladom cnosti, verným služobníkom kráľa a svoju prácu konať ako oslavu kráľovského majestátu. V nasledujúcej kratšej skladbe *Ad comitem ante actum creationis* s rozsahom šesť dvojverší sa už Rochotius prihovára priamo Samuelovi Radešínskemu, oslavuje ho ako doktora práv, verného služobníka cisára a Krista. Samuel Radešínsky si totiž ako skúsený právnik, sprievodca a vychovávateľ O. Rochotského na ceste za dosiahnutím právnickej hodnosti zaslúži, podľa autora, najvyššiu chválu.

Zásadný význam má 32-hexametrová báseň *Corporale iuramentum fidelitatis*. Na výber notárov sa totiž kládol veľký dôraz už od stredoveku. To, že notár ostane osobou bezúhonnou i pri výkone povolania, mala zaistiť prísaha či sľub. Notársky poriadok Maximiliána I. definuje úrad verejného notára a zároveň stanovuje práva a povinnosti verejných notárov. ^[23] Túto skutočnosť reflektuje tretia báseň z Rochotiovho cyklu, ktorá po vyjadrení vernosti cisárovi Rudolfovi II. v siedmich bodoch zhrňa zásady dobrého notára. Medzi ne patrí nestrannosť, diskretnosť, poctivé dodržiavanie formálnych pravidiel pri vyhotovovaní listín s verejnou platnosťou, a, samozrejme, maximálna snaha o bezúhonný verejný aj osobný život notára. Táto báseň je parafrázou Rochotiovej notárskej prísahy a autor sa v nej zaväzuje zachovávať vernosť cisárovi, starať sa o verejné blaho, spravodlivo posudzovať dôkazy a dôsledne vypočúvať svedkov. Všetko si dôkladne zaznamenať a rozvážiť, byť milosrdný k sirotám, a tým prispievať k uplatňovaniu všeobecného práva a spravodlivosti na svete.

Už v návrhu zemského zákonníka Karla IV. z roku 1355, známeho ako *Maiestas Carolina*, boli v kapitole *De tabellionibus contra prohibitum conficientibus instrumenta* uvedené ustanovenia týkajúce sa pôsobenia verejných notárov a ich kvalifikácie. Podľa týchto ustanovení mali mať všetci notári na výkon úradu kráľovskú licenciu a kandidáti na notárov mali byť do úradu dosadzovaní *cum penna et calamario* – s perom a kalamárom – až po zložení úradnej prísahy. ^[24] Znamenalo to, že hlavný ceremoniár aktu, v tomto prípade Samuel Radešínsky po odznení prísahy kandidáta na notára pobozkal a odovzdal mu odznaky notárskeho úradu – pero a kalamár. ^[25] Túto skutočnosť potvrdzuje náš básnik v siedmich alkajských strofách básne *Fasces nota[r]ii publ[ici]: Calamarium et penna* a uvažuje nad tým, že práca notára nespočíva len v ovládaní atramentu a pera a čítaní úradných spisov, ale notársku službu vidí najmä v starostlivosti o blaho ľudu formou dodržiavania verejných výnosov. Báseň je písaná formou príhovoru predsedajúceho ceremoniálu k Rochotiovi. Formulka vyhlásenia Rochotia za verejného kráľovského notára:

... *Ego creo te nuncupoque Rochoti.*

Pronuncioque sufficientem, habilem veterum

ceu caesaris mi plenitudo conceßit

tabellionem & ordinarium & gesti

pactique iudicem, notarium dando

*amplum tibi publicorum facultatem,
per universos Ausoni Imperi (sic!) tractus
authoritatem & instrumenta condendi
interponendi omni decreta contractu
scripturiendi publicandique vulgandi
actus forenses, ultimas voluntates,
gnar entigionata (sic!) & omnia conventa...*

je doložená (prirodzene, v básnikovej autorskej licencií) v nasledujúcej básni *In notarii pronuntiatione Illust[rissimi] & Magn[i] D[omini] Comit[is] προσφώνησις* – s rozsahom 39 jambických trimetrov. Predsedajúci tu nabáda O. Rochotského k poctivému vykonávaniu práce notára a dáva mu za vzor známych rímskych právnikov Ulpiana a Cornélia Flavia, ako aj cisárov Nervu a Scaevolu.

Záverom celého aktu bolo Rochotiovo poďakovanie za poctu, ktorú mohol z rúk vrchnosti prijať. Autor ho uverejnil pod názvom *Eucharisticum habito actu*, a v 14 dvojveršiach tu vzdáva vďaku v prvom rade Svätej Trojici za priazeň a ochranu, následne potom Samuelovi Radešínskemu a cisárovi.

Povaha notárskej práce spojená s právomocami prenesenými na notára, najmä však s vydávaním verejných listín, bola dôvodom, že notárom sa nemohol stať každý, kto splnil predpísané požiadavky. Prístup k povolaniu notára bol v krajinách vychádzajúcich z pravidiel latinského notárstva spájaný s princípom *numerus clausus*.^[26] Znamenalo to, že v krajine mohol byť vymenovaný a pôsobiť iba istý počet notárov a získanie tohto privilégia nebolo samozrejmosťou spojenou len s patričným vzdelaním notárskeho kandidáta. Iste bolo potrebné, aj to, aby sa za kandidáta zaručila nejaká významná, verejne uznávaná osobnosť. Preto neprekvapuje devótny štýl Rochotiovych básní a jeho vďačnosť voči svojmu patrónovi. Zatiaľ čo príslušníci kléru nachádzali v kancelárskej a notárskej práci prostriedok na urýchlenie vlastnej cirkevnej kariéry, veľká časť laikov videla v takejto práci zamestnanie a zdroj obživy. Z okruhu úradníkov štátnych úradov sa po nobilitácii vytvárala skupina tzv. úradníckej šľachty.^[27] Na druhej strane, a ukazuje to aj Rochotiov život, verejnému notárstvu sa ako svojmu jedinému povolaniu venoval málokto.^[28] Verejní notári vykonávali často popri svojom úrade aj inú činnosť, väčšinou v kancelárii alebo v inštitúciách, kde mohli uplatniť svoju kvalifikáciu.^[29] Niektorí pôsobili ako pisári alebo registrátori v kráľovskej kancelárii, či v cirkevných úradoch, iní pracovali ako univerzitní notári. Často však boli súčasne mestskými pisármi alebo učiteľmi mestských škôl.^[30]

Priama nadväznosť notárskeho úradu na starorímsku tradíciu súvisí aj s voľbou štylistických prostriedkov a metaforiky použitých v básňach. Na antiku tu odkazujú mená rímskych právnikov: Publius Mucius Scaevola, Amilianus Papinianus, Gnaeus Domitius Annius Ulpianus, či meno rímskeho cisára Marca Cocceia Nervu. Mytologické postavy okrem tradičných Múz, Herkula, Phoeba, Minervy a najvyššieho boha gréckeho panteónu Dia, zastupujú: titanka Themis – bohyňa božského práva, spravodlivosti, múdrosti a tradičného poriadku a Nemesis – bohyňa odplaty. Tá obdarúvala ľudí podľa zásluhy šťastím alebo nešťastím. V praxi – aj v kontexte O. Rochotského bola jej úloha skôr trestajúca, čo súvisí zrejme s povahou a činmi ľudí. Obzvlášť dôsledne prenasledovala tých, ktorí prekročili „pravú

mieru“ a zaslepení nečakaným šťastím sa dopúšťali spupných činov. Stíhala ich trestami a nešťastím tak dlho, kým sa neurobilo zadosť „vyrovnávajúcej spravodlivosti“. Jej meno je symbolom osudovej pomsty.

[\[31\]](#)

Jazyk Rochotiových básní zo zbierky *In obitum Samuelis Radeschini* nie je exaktne právnický, je zaujímavý skôr miešaním novotvarov vytvorených z metrických (básnických) dôvodov, na druhej strane však pod vplyvom dokumentov, ktorými sa inšpiroval, aj použitím zastaralých – stredovekých slov, napr. výrazu *tabellio* (synonymum pre notára), ktorý ako prebratý zo stredovekých prameňov uvádza aj latinský preklad Maximiliánovho notárskeho poriadku z roku 1512. [\[32\]](#)

Záver

Na záver možno skonštatovať, že život a dielo O. Rochotského dokumentuje etablovanie sa pôvodom slovenských vzdelancov v českom mestskom prostredí v období humanizmu. Rochotiove básne súvisiace s prevzatím úradu verejného notára sú praktickým svedectvom teoretických poznatkov, ktoré česká historiografia už doteraz o dejinách notárstva získala, ale zaslúžia si aj dôkladnejšiu pozornosť historikov českého notárstva, pretože sú ojedinelou a veľmi vzácnou reflexiou stavu spojeného s vykonávaním tohto verejného úradu v meštianskej spoločnosti začiatku 17. storočia. Nemajú obdobu ani v slovenskej literatúre.

Použité informačné zdroje

BALÍK, S. a kol.: Dějiny notářství v českých zemích. Praha: Notářská komora České republiky a Národní galerie v Praze, 2014. ISBN 978-80-260-5768-0.

FLOOD, J. L.: Poets Laureate in the Holy Roman Empire. A Bio-bibliographical Handbook. Vol. III. Berlin – New York: Walter de Gruyter, 2006.

FRIMMOVÁ, E.: Daniel Basilius (1585 – 1628) Bratislava: Veda, 1997. ISBN 80-224-0458-6.

HRDINA, K.: České vydání Privilegia Veneris z r. 1592. In: Listy filologické / Folia philologica. Roč. 43, č. 2 (1916), s. 96.

Joannis Bodini Andegavensis Nova distributio iuris universi, ab ipso autore in tabula adumbrata, nunc autem in gratiam iuris legumque; Studiosorum dialogo explicata dialogo explicata, A Ioanne Cocino. Ad Generosos Strenuos, Nobiles, Excellentes & Clarißimos Viros &c. in curia prouocationum Regni Boiemia Senatores & Assesores. Pragae Excusum in Officina Georgii Nigrini Anno clcLcLXXXI.

STORCHOVÁ, L.: Paupertate styloque connecti. Utváření humanistické učenecké komunity v českých zemích. Praha: Scriptorium, 2011. ISBN 978-80-87271-23-0.

ŠKOVIEROVÁ, A.: Humanistický básnik Ondrej Rochotský. Jeho život, činnosť, dielo a vzťahy ku Slovensku. In: Kniha 2007. Zborník o problémoch a dejinách knižnej kultúry. Ed. Miroslava Domová. Martin: Slovenská národná knižnica, 2007, s. 223 – 233. ISBN 978-80-89023-97-4.

ŠKOVIEROVÁ, A.: Ondrej Rochotský a jeho literárna činnosť v kontexte tvorby slovenských humanistov v Čechách. In: Kniha 2012. Zborník o problémoch a dejinách knižnej kultúry. Ed. Miroslava Domová. Martin: Slovenská národná knižnica 2012, s. 133 – 145. ISBN 978-80-89301-96-6.

ŠMAHEL, F.: Alma mater Pragensis. Studie k počátkům univerzity Karlovy. Praha: Karolinum, 2016. ISBN 978-80-246-3203-2.

Univerzita v Bologni [online]. Dostupné na:

<http://referaty.atlas.sk/vseobecnehumanitne/dejepis/7890/?print=1> [cit. 8. 7. 2015].

WINTER, Z.: O životě na vysokých školách pražských knihy dvoje. V Praze: nákladem Matice České a jubilejního fondu král. české společnosti nauk, 1889.

WINTER, Z.: Děje vysokých škol pražských od secessí cizích národů po dobu bitvy bělohorské (1409 – 1622), Praha, 1897.

ZAMAROVSKÝ, V.: Bohovia a hrdinovia antických bájí. Bratislava: Mladé letá, 1969.

Poznámky pod čiarou

[1] Por. napr. ŠKOVIEROVÁ, A. Humanistický básnik Ondrej Rochotský. Jeho život, činnosť, dielo a vzťahy ku Slovensku. In: Kniha 2007. Zborník o problémoch a dejinách knižnej kultúry. Ed. Miroslava Domová. Martin: Slovenská národná knižnica, 2007, s. 223 – 233. ISBN 978-80-89023-97-4; ŠKOVIEROVÁ, A.: Ondrej Rochotský a jeho literárna činnosť v kontexte tvorby slovenských humanistov v Čechách. In: Kniha 2012. Zborník o problémoch a dejinách knižnej kultúry. Ed. Miroslava Domová. Martin: Slovenská národná knižnica 2012, s. 133 – 145. ISBN 978-80-89301-96-6.

[2] In Obitum Illustrissimi Ac Modis Omnibus Magnifici D. Samuelis Radeschini à Radessovitz, in Rosineka &c. Sac: Caes: Maj. Consiliarij, & in Marchionatu Moraviae S. Maj: tanquam Regis Boëmia Camerae Procuratoris: nec non Iuris & aequarum Legum Doctoris consultissimi. Sacri Lateranensis Palatii Aulaeque Imperialis Consistorij Comitibus, Aurati & Armatae Militiae Equitis &c., immatura morte Pragae prid: Cal: Maij Anni clb lcc lx [1609] sublati Sacrae Memoriae carmen ἐπιμικτόν. Autore Andrea Rochotio à Rochiczerperga P. L. & Not: publ: Imper: Accesserunt ejusdem & amicorum gratulatoria. Super actu ab eodem Comite in fascium Notarij publ: largitione instituto, &c. Typis Schumanianis. – 8 ff.

[3] HRDINA, K. České vydání Privilegia Veneris z r. 1592. In: Listy filologické / Folia philologica. Roč. 43, č. 2 (1916), s. 96.

[4] BALÍK, S. a kol.: Dějiny notářství v českých zemích. Praha: Notářská komora České republiky a Národní galerie v Praze, s. 29.

[5] Ibid., s. 25.

[6] Univerzita v Bologni [online]. Dostupné na:

<http://referaty.atlas.sk/vseobecnehumanitne/dejepis/7890/?print=1> [cit. 8. 7. 2015].

[7] ŠMAHEL, Alma mater Pragensis. Studie k počátkům univerzity Karlovy. Praha: Karolinum, 2016. s. 45 – 47.

[8] Ibid., s. 551.

[9] WINTER, Z.: O životě na vysokých školách pražských knihy dvoje. V Praze: nákladem Matice České a jubilejního fondu král. české společnosti nauk, 1889, s. 322;

ŠMAHEL, Alma mater Pragensis, Studie k počátkům univerzity Karlovy. Praha: Karolinum, 2016, s. 244.

[10] WINTER, Z.: O životě na vysokých školách pražských knihy dvoje. V Praze: nákladem Matice České a jubilejního fondu král. české společnosti nauk, 1889, s. 323.

[11] WINTER, Z.: Děje vysokých škol pražských od secessí cizích národů po dobu bitvy bělohorské (1409 – 1622). Praha, 1897, s. 71; FRIMMOVÁ, E.: Daniel Basilius (1585 – 1628). Bratislava: Veda, 1997. s. 31.

[12] Joannis Bodini Andegavensis Nova distributio iuris universi, ab ipso autore in tabula adumbrata, nunc autem in gratiam Iuris legumque; Studiosorum dialogo explicata dialogo explicata, A Ioanne Cocino. Ad Generosos Strenuos, Nobiles, Excellentes & Clarissimos Viros &c. in curia prouocationum Regni Boemia Senatores & Assesores. Pragae Excusum in Officina Georgii Nigrini Anno 1610LXXXI.

[13] BALÍK, S. a kol.: Dějiny notářství v českých zemích. Praha: Notářská komora České republiky a Národní galerie v Praze, 2014. s. 25.

[14] BALÍK, Dějiny notářství v českých zemích, s. 34, 26 a 20.

[15] Ibid., s. 29.

[16] Ibid., s. 25.

[17] Ibid., s. 20, 25 a 30.

[18] Ibid., s. 20.

[19] STORCHOVÁ, L.: Paupertate styloque connecti. Utváření humanistické učené komunity v českých zemích. Praha: Scriptorium, 2011. s. 297 – 298; FLOOD, Poets Laureate in the Holy Roman Empire. A Bio-bibliographical Handbook. Vol. III. Berlin – New York: Walter de Gruyter, 2006. p. cxxi – cxxiii.

[20] BALÍK, S. a kol.: Dějiny notářství v českých zemích. Praha: Notářská komora České republiky a Národní galerie v Praze, 2014. s. 34.

[21] Ibid., s. 47.

[22] Ibid., s. 55.

[23] Ibid., s. 50 – 51.

[24] Ibid., s. 32.

[25] Ibid., s. 30.

[26] Ibid., s. 20.

[27] Ibid., s. 48.

[28] Ibid., s. 55 – 56.

[29] Ibid., s. 35 – 36.

[30] Ibid., s. 36.

[31] ZAMAROVSKÝ, V.: Bohovia a hrdinovia antických báji. Bratislava: Mladé letá, 1969. s. 297 – 298.

[32] BALÍK, S. a kol.: Dějiny notářství v českých zemích. Praha: Notářská komora České republiky a Národní galerie v Praze, 2014. s. 27.